

28 maj 2017

Vändpunkten

Stå upp, låt döpa dig!

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

*Och nu, varför tvekar du? Stå upp och låt dig döpas och tvättas ren från dina synder och åkalla
Hans namn. (Apostlagärningarna 22:16)*

Inledning

Bibeln har två delar: Gamla testamentet (GT) och Nya testamentet (NT). Gamla testamentet är den del som behandlar historien fram till c:a 400 år innan Jesu födelse. Nya testamentet handlar om Jesu födelse, död, uppståndelse, himmelfärd och hur den första kristna församlingen bildades och hur kristendomen spred sig över Medelhavsområdet fram till år 90 ungefär. De böcker som finns i NT är skrivna under Andens ledning av Jesu lärjungar tolv lärjungar, apostlarna, och deras närmaste efterföljare. En sådan viktig person är Paulus. Sett till mängden text är han nog den flitigaste författaren i hela NT.

Men Paulus hade inte alltid varit en kristen, tvärtom så var han under ett antal år den svåraste motståndaren till den kristna tron och ledde under en tid den ditintills största förföljelsen som drabbat den kristna församlingen, som började med att en diakon i församlingen i Jerusalem blev stenad, anklagad för hädelse. Det står att Paulus *andades hot och mordlust mot Herrens lärjungar* (Apg 9:1). Varför hatade han dem så mycket? Jo, han trodde inte på Jesus och han menade att de kristna hädade när det bekände Jesus som Messias och Guds Son. Han beskriver själv delar av sitt liv när han säger: *Jag förföljde 'den vägen' ända till döds och grep både män och kvinnor och satte dem i fängelse. (Apg 22:4) Och: Själv menade jag att det var min plikt att på allt sätt bekämpa Jesu, nasaréns, namn, och det gjorde jag också i Jerusalem. Många av de heliga spärrade jag in i fängelse, sedan jag fått fullmakt till det från överstepräster. Och när man ville avrätta dem, röstade jag för det. Och överallt i synagogorna straffade jag dem gång på gång och tvingade dem att häda. Ja, i mitt vilda raseri förföljde jag dem till och med i utländska städer. (Apg 26:9-11)* Sådan var han som skrivit den största delen av Nya testamentet.

Men Paulus liv kom till en punkt då det tog stopp:

När jag i ett sådant ärende var på väg till Damaskus med översteprästernas fullmakt och på deras uppdrag, fick jag under resan, konung Agrippa, mitt på dagen se ett ljus från himlen, klarare än solen, stråla omkring mig och mina följeslagare. Vi föll alla till marken, och jag hörde en röst som sade till mig på hebreiska: Saul, Saul, varför förföljer du mig? Det är hårt och smärtsamt för dig att sparka mot udden. Jag sade: Vem är du, Herre? Och Herren svarade: Jag är Jesus, den som du förföljer. Men stig upp och stå på fötterna! Ty jag har visat mig för dig för att utse dig till tjänare och vittne, både till vad du har sett och till det jag kommer att visa dig, när jag räddar dig undan ditt eget folk och undan hedningarna. Till dem sänder jag dig, för att du skall öppna deras ögon, så att de vänder sig från mörker till ljus, från Satans makt till Gud. Så skall ni genom tron på mig få syndernas förlåtelse och arvslott bland dem som är helgade. (Apg 26:12-18)

Och med andra ord berättar han om samma händelse:

Men då jag var på väg och närmade mig Damaskus, omgavs jag vid middagstiden plötsligt av ett starkt sken från himlen. Jag föll till marken och hörde en röst säga till mig: Saul, Saul, varför förföljer du mig? Jag frågade: Vem är du, Herre? Han svarade: Jag är Jesus från Nasaret, den som du förföljer. De som var med mig såg visserligen ljuset, men rösten som talade till mig uppfattade de inte. Jag frågade: Vad skall jag göra, Herre? Herren sade till mig: Stig upp och gå in i Damaskus! Där skall du få veta allt som du är utsedd att göra. Men då jag på grund av strålglansen från det ljusskenet inte kunde se, tog mina följeslagare mig vid handen, och jag kom in i Damaskus. (Apg 22:6-11).

Och vidare:

Saulus reste sig upp från marken, och när hans ögon öppnades kunde han inte se. De tog honom då vid handen och ledde honom in i Damaskus. Under tre dagar såg han ingenting, och han varken åt eller drack. (Apg 9:8-9)

Och då kommer vi till dagens bibeltext som vi skall läsa tillsammans.

Bibeltext

Ananias, en from och lagtrogen man som alla judar i staden talade väl om, kom till mig och ställde sig vid min sida och sade: Saul, min broder, du får din syn igen! Och i samma ögonblick kunde jag se honom. Då sade Ananias: Våra fäders Gud har utvalt dig till att lära känna hans vilja och till att se den Rättfärdige och höra hans röst. Ty du skall vara hans vittne inför alla människor och vittna om vad du har sett och hört. Och nu, varför tvekar du? Stå upp och låt dig döpas och tvättas ren från dina synder och åkalla hans namn. (Apg 22:12-16)

Min titel idag är ”Vändpunkten”, och jag riktar mig särskilt till dig som känner att ditt liv har kört fast. Mitt budskap är att Jesus vill förvandla dig och ditt liv och ge dig en helt ny livsinriktning.

Predikan

1. **Att köra fast med sitt ”livsprojekt”.**

- 1.1. Jag lärde mig ett nytt ord häromdagen: ”livsprojekt”. För ett tag sedan lärde jag mig att folk talar om ”personliga varumärken” som man skall bygga och som ingen får smutsa ner. I dessa tider när allt handlar om självförverkligande och individualism — att hinna göra så mycket som möjligt och uppleva så mycket som möjligt och testa alla gränser som finns, innan man slutligen dör — så kanske sådana ord är högst relevanta, även om vi inte gillar dem för att de signalerar en nivå av självupptagenhet och själviskhet som saknar motstycke i mänsklighetens historia. Men i ett sådant samhälle blir den största katastrofen en människa möter inte att man saknar mat, kläder eller en säng att sova i, utan att man misslyckas i sitt självförverkligande, m a o kör fast i sitt ”livsprojekt” och får se sitt personliga varumärke nedsmutsat. Ytligt, jag vet. Men väldigt modernt.
- 1.2. Om vi försöker koppla detta moderna tillbaka till Paulus resa till Damaskus så kan vi säga att där körde hans ”livsprojekt” fast. Vi kan utan att överdriva konstatera att hans förföljelse av de kristna var en högst personlig fråga, för det står att han *andades hot och mordlust*. Hela hans väsen var koncentrerat till en enda sak: att klämma åt de där kristna och att bevisa för hela världen att Jesus från Nasaret inte alls var Messias och inte alls hade uppstått utan var en simpel bondfångare, en sämsta sortsens lurendrejare. Men han körde fast: på vägen till Damaskus händer något som slår allt i småbitar. Han slås till marken, förlorar synen, får ledas in i Damaskus, blir sittande hemma hos någon annan, oförmögen att äta och dricka, förmodligen djupt deprimerad. Jag kan mycket väl tänka mig att han tänkte: *Nu är allt slut*.
- 1.3. Men den här kollapsen — att Paulus körde fast fullständigt och bildligt talat hamnade på botten i en grop utan möjlighet att ta sig upp — var en

förutsättning för att det skulle kunna vända, och inte längre handla om honom själv utan en mycket större Sak, en ny Väg. Allt skulle nu omprövas, gamla sanningar lösas upp inför ljuset av Den Uppståndne Jesus från Nasaret, den som Paulus förföljde.

2. Vändpunkten.

- 2.1. Den verkliga vändpunkten kommer när Paulus är på botten. Helt plötsligt får han besök av en annan jude, en Jesus-troende permanent bosatt i Damaskus, som heter Ananias. (Lustigt nog en av dem som Paulus kom dit för att arrestera.) Bibeln berättar om ett samtal mellan Ananias och Herren som följer: *I Damaskus fanns en lärjunge som hette Ananias. Till honom sade Herren i en syn: "Ananias!" Han svarade: "Här är jag, Herre." Herren sade till honom: "Bege dig till den gata som kallas Raka gatan och fråga i Judas hus efter en man som heter Saulus och är från Tarsus, ty se, han ber. Och i en syn har han sett en man som heter Ananias komma in och lägga händerna på honom för att han skall se igen." Då svarade Ananias: "Herre, jag har hört av många hur mycket ont den mannen har gjort mot dina heliga i Jerusalem. Och nu är han här med fullmakt från översteprästerna att gripa alla som åkallar ditt namn." Men Herren sade till honom: "Gå! Han är ett redskap som jag utvalt för att bära fram mitt namn inför hedningar och kungar och inför Israels barn. Och jag skall själv visa honom, hur mycket han måste lida för mitt namns skull." Då gick Ananias...* (Apg 9:10-17a)
- 2.2. Paulus får sedan sin syn tillbaka: *Saul, min broder, du får din syn igen! Och i samma ögonblick kunde jag se honom. På ett annat ställe sägs det att: ...när han kom in i huset lade han händerna på honom och sade: "Saul, min broder, Herren Jesus som visade sig för dig på vägen hit, han har sänt mig för att du skall kunna se igen och uppfyllas av den helige Ande."* (Apg 9:17) Paulus fick redan här tillbaka något av vad han förlorat när han hade kört fast.
- 2.3. Sen förklarar Ananias varför Paulus behövt hamna på botten: *Våra fäders Gud har utvalt dig till att lära känna hans vilja och till att se den Rättfärdige och höra hans röst. Ty du skall vara hans vittne inför alla människor och vittna om vad du har sett och hört.* Paulus skulle bli en Guds tjänare istället för att tjäna sig själv.
- 2.4. Därefter kommer den avgörande uppmaningen: *Och nu, varför tvekar du? Stå upp och låt dig döpas och tvättas ren från dina synder och åkalla hans namn.* Och innan vi går in på vad detta betyder i detalj vill jag bara påpeka vad som hände: *Genast var det som om fjäll föll från hans ögon, och han fick sin syn igen och blev döpt. Sedan åt han och fick nya krafter. Saulus stannade några dagar hos lärjungarna i Damaskus, och han började genast predika i synagogorna att Jesus är*

Guds Son. Alla som hörde honom häpnade och sade: ”Var det inte han som i Jerusalem ville utrota dem som åkallar detta namn? Och kom han inte hit för att gripa dem...?” (Apg 9:18-21a) Han kunde börja äta igen. Han fick sina krafter tillbaka. Och han fick nya vänner bland de som han hade tänkt kasta i fängelse, och började genast berätta för andra att Jesus är Guds Son. Vad möjliggjorde denna förvandling? Jo, Paulus fick en fråga och tre uppmaningar av Ananias som han följde. Kanske behöver du samma fråga och uppmaningar idag om du befinner dig på botten?

2.5. Stå upp, låt döpa dig! *Och nu, varför tvekar du? Stå upp och låt dig döpas och tvättas ren från dina synder och åkalla hans namn.*

2.5.1. *Och nu, varför tvekar du?* Grundtexten grekiska ord för tveka här är *mello*, och betyder att man är på väg att göra någonting men ännu inte har gjort det. Så Ananias frågar här: varför är du på gång men kommer inte till skott? Genom det du varit med om har du bevisligen förstått att hela ditt liv måste omprövas. Förut trodde du att du kände Gud, när du förföljde de kristna, men nu har du förstått att Jesus verkligen var Guds Son. Förut trodde du att ditt liv handlade om att du skulle förverkliga dig själv, men nu har du förstått att allt handlar om att förverkliga Guds planer och vilja. Löp nu linan ut och kasta dig handlost i Guds famn genom omvändelse och tro på Guds Son! Tveka inte!

2.5.2. *Stå upp!* Grundtextens ord är *anistemi* och betyder ordagrant att ställa sig upp, bokstavligen eller bildligt talat. I den djupa grop som Paulus satt i efter sin kollaps så behövde han en uppmaning att ställa sig upp. Ungefär: nu är det dags att gå vidare. Det du har varit med om har varit svårt, men Gud har verkat på dig för att få dig att ändra inriktning med ditt liv. Sitt inte här nu. Ställ dig upp. Överkurs: verbformerna verkar indikera att tvekandet hade med att ställa sig upp att göra, så en mer korrekt översättning kanske är: *Och nu varför tvekar du att ställa dig upp? Låt döpa dig...* I sådana fall är det också så att det finns en tvekan till att gå vidare som måste övervinnas. Även om Gud fört oss fram till en djupt övertygelse att Jesus är allt vårt hopp och vi har fattat fel om precis allting så är det där sista steget — att resa sig från sin kollaps — så svårt att ta, kanske just för att man vet vad man har, men inte vet vad man får. Men Gud är inte sämre än att han också visar vad Han vill ge om vi vågar resa oss upp.

2.5.3. *Låt dig döpas och tvättas ren från dina synder.* Uppmaningen är att låta sig döpas, nedsänkas (grek *baptizo*) i vatten, som en identifikation med Jesu död och uppståndelse: *Eller vet ni inte att vi alla som har blivit döpta till Kristus Jesus har blivit döpta till hans död? Vi är alltså genom dopet till döden begravda med honom, för att också vi skall leva det nya livet, liksom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet.* (Rom 6:3-4) Man lämnar det gamla, begraver det, och sedan är det borta. För genom att döpa sig blir man ett med Kristus Jesus och Bibeln säger: *Alltså, om någon är i Kristus är han en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, det nya har kommit.* (2 Kor 5:17) Istället för att gräma sig över hur fel det blev förut, så får man prisa Jesu namn för full och härlig frälsning. Dessutom står verbet i en form som indikerar att dopet sker för ens egen skull (underförstått: för att synderna skall förlåtas). Innebörden är att man genom denna bekännelsehandling får ta del av den förlåtelse, den frihet och det eviga liv som Jesus vunnit på Golgata kors och genom sin uppståndelse.

2.5.4. *Åkalla hans namn.* Paulus som hatade Jesu namn och ville utrota alla som åkallade Jesu namn, får här en uppmaning att göra just det: *åkalla Herrens namn* (KJV och SRB17 har *Herrens namn* och inte bara *hans*). Att åkalla betyder ordagrant att *anropa, namnge, att ropa något till någon, etc.* Det handlar om bön, men kanske inte i första hand om bön som vi tänker på det, utan mer som ett desperat rop på hjälp, där vi vänder oss till Någon som vi tror kan hjälpa oss. I detta fallet är det Jesu namn som åsyftas. Kristendomen handlar inte om religion utan om en relation med en person, Jesus Kristus, Guds Son, och relationer är omöjligt utan att man tilltalar varandra. Därför får vi *åkalla* Jesu namn, det namn som står över alla andra namn, och inför vilket alla knän skall böjas i himlen och på jorden. För i det namnet finns frälsning och räddning, hur djupt man än har sjunkit.

Avslutning

Har du kört slut på ditt "livsprojekt"? Kanske är det Gud som har låtit saker hända dig för att du skall inse att livet inte handlar om dig, utan om Jesus Kristus. Vill du resa dig idag? Låta döpa dig? Åkalla Herrens namn? Amen!